

М. СЫНДИ.

KOLXOZVANE DƏRBƏDAR
ƏLİFBA
BONA MƏZBNA

1933
3

Кумәтә Şewra Ғыльстанә

КӨВАН

1933

1933

3

H. ÇBNDI

Təmürə Xəlil Mürədov

2 - oy Pereulok F0çika

dom 7, kv. 8

ÈRÈVAN - 375078 - USSR

Tel. 35.10.20 (mai) - 52.97.41 (kar)

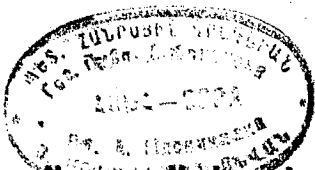
49157-5

Kolxozvane Dərvdar

ƏLİFBƏ

В О Н А М Ə З Ы Н А

1933

468-72

Neqra Nyaqeta Şevra Fylystano

აჭ უ აჭვან.

აჭ უ აჭვან.

აჭვან უ აჭ.

Uu, Vv, Nn,

AŞ U AŞVAN

AŞVAN U ŞVAN

əva

nə

ş. a.

əva

nə

ş. a.

*aşvan u şvan,
şvan u aşvan.*

Asvane šo. šo. šo. šo. šo. šo.

0 0

Asvane šo. šo. šo.

Asvane šo. šo. šo. šo. šo. šo.

Asvane šo. šo. šo. šo. šo. šo.

Asvane šo. šo. šo.

GAVAN

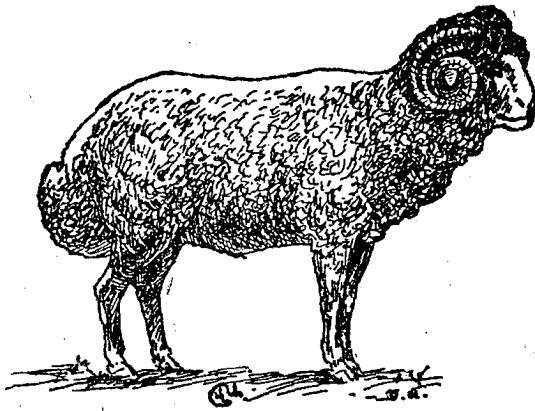
Nøvo gavanø—gavan. Gavane

Nøvo. Nøvo gavanø ganø.

Nøvo u ga.

G g, E e.

Nøvo gavanø—gavan.

BƏRAN

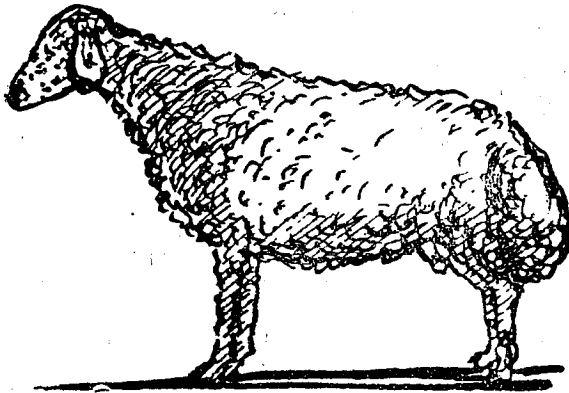
Əva bəranə. Şəbab şvanə.

Şəbab şvanə bərananə.

Şəbab u bəran.

B b, R r.

Şəbab bə bərananə.
Şəbab şvanə bərananə.

MI

Goge mi u beran anin gome.

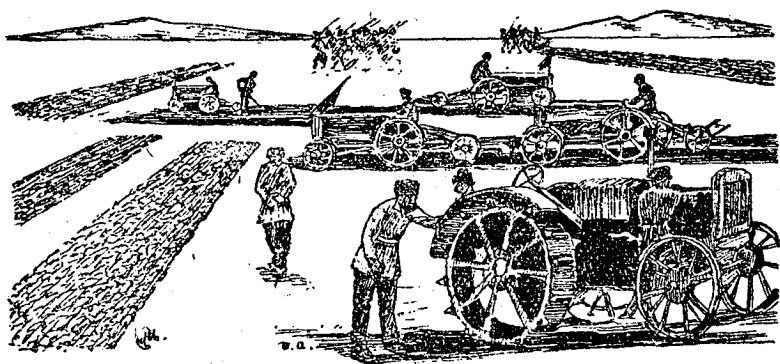
Goma mi u berane me garm u garme.

Goma Bro negarme.

M m, I i.

Goge mi u beran anin gome.

Goma me garme, goma Bro negarme.

KOMUNA

Əm bunə komunə. Gələk maşinə, ga, mi u
berane mə hənə.

Kalo u Koro şvan—gavane komunene, le
Mşir golkvanə.

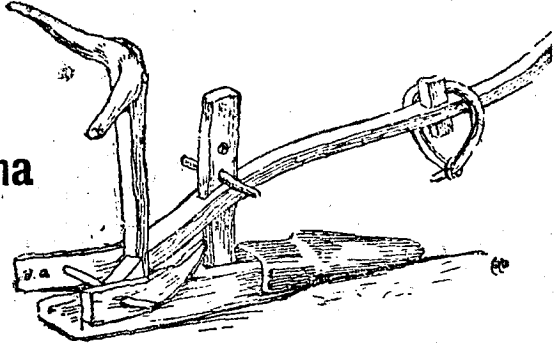
K k, L l, H h,

*Gələk maşinə komunə mə hənə.
Komunə mə nə minə mala Haklə.*

RAKƏ

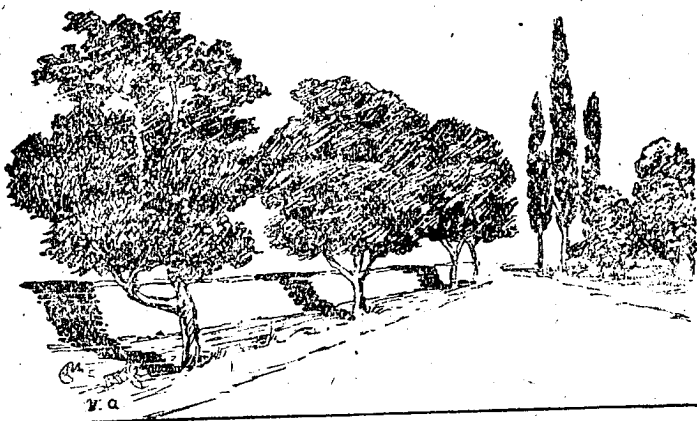
- Rəşo rake, rake, maşinə nha başə-baş.
- Şero nha b maşinə rake;

Maşinə nə mina

R r.

Maşinə başə-baş.

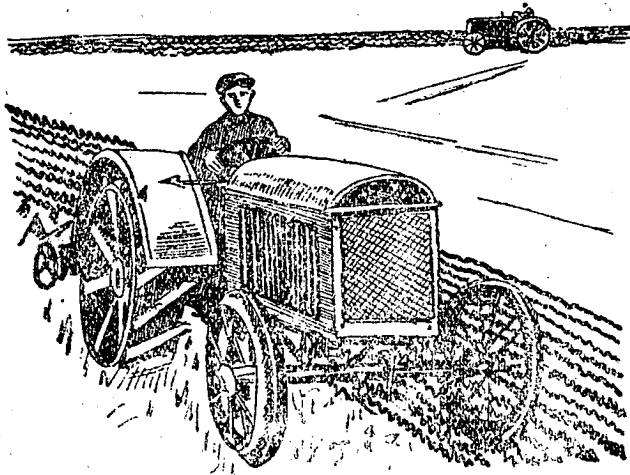

D A R

- Dare komuna mə gələkən;
Dəlo dgote Dədo.
- Bəle, dare komune gələ-gələkən;
Dədo dgot.

D d, ь ь.

*Dare komune gələkən, le dare
Dədo gələri həndəkən.*

ТРАКТОР

Şeş traktore komuna mæ hæne.

Ҙело, Тилал, Şамы, Дөло и Мамо бь трактора
радъкып.

— Traktor gөләki ғынд радъкып; б şabuna
Тото Титалра dgot.

T t.

*Traktor gөләki ғынд радъкып;
б şabuna Тото Титалра dgot.*

ТРАКТОР ЗУ-ЗУ РАДЬКЫН

— traktor zu-zu radькын, гьнд радькын;
Zoro dgotə Dьloe batrak.

— Bəle, Dьlo dgot—traktor dha zu-zu
radькын u гьнд радькын.

Z z.

*Traktor zu-zu radькын, traktor
гьнд радькын.*

KOLXOZ

— Xalte Bro həvalara dgot. Kolxoza mə traktor u maşinə aninə. Kolxoqvan gəşk şənə bə traktor u maşinəvə;

— Bəle, bəle; kolxoqvana həvra dəgotən, əm şənə maşinə u traktorava

X x.

*Kolxoz dəkərə traktora binə,
lə Bro nəkərə.*

Palə u kolhozvan

— Palə u kolhozvan həvale həvən. Pələcə palə maşına dıdə xəvate. Pələ nıha gynddanə. Kolhozvan gələki Pələ şa dıvən.

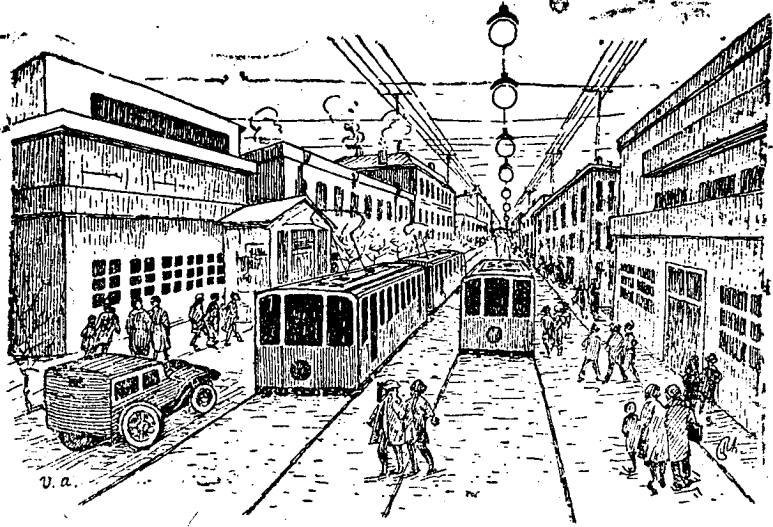
Mraze kolhozvan dıgot;

— Pələ, əz gyndi mə, ty palə, əm hərdy həvale həvən.

— Bələ, əm həvale həvən; Pələ bı dıləki gəş dgotə Mraz.

P p, Y y.

Palə u kolhozvan həvale həvən

B a z a r .

Bazare mə bazarəki gələki məznə.

Bazarada gələk zavod u maşinə hənə.

Bazarada palə maşina u pırtia hazır dıkn.

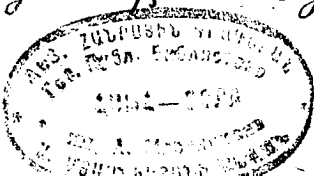
Bazar rovb ro, məzn dıbn, məgv gələk dıbn.

Nha bazar u gınded mə bə həvra hatnə gredane.

Palə dıxəvıtn ı bazarada, gındi dıxəvıtn dı gındada.

Z z.

*Bazar ro vb ro məzn dıbn,
Gylea palə dıgot xəned gındi.*

Hin bə, hin bə, hin bə.

Kolhozvan hin dьbə. Palə hin dьbə. Gо-
тъна həvəle Lenin dьkьn; hin dьbьn, hin
dьbьn u hin dьbьn.

Şəmoə palə zь хуəndьne şunda nəmа ha-
na kolhozvan Халъте Brora şand.

Həvəle Xalət!

*Әх нһа hin dьom. Glie həvəle
Lenin dьom. Gəlo ty xi hin dьvi?
Әgər hin navi, gəgəne dəst rə vni,
hin bəvi. Komünizm zь mə dьхуəzə
hin bьn-zan bьn.*

*Xalət, nəmа mon kə ghişt tə, ty xi
məvra nəme bьini.*

Həvəle tə, şəmo

Kooperativ.

Kooperativa mæ nha gynddanø.

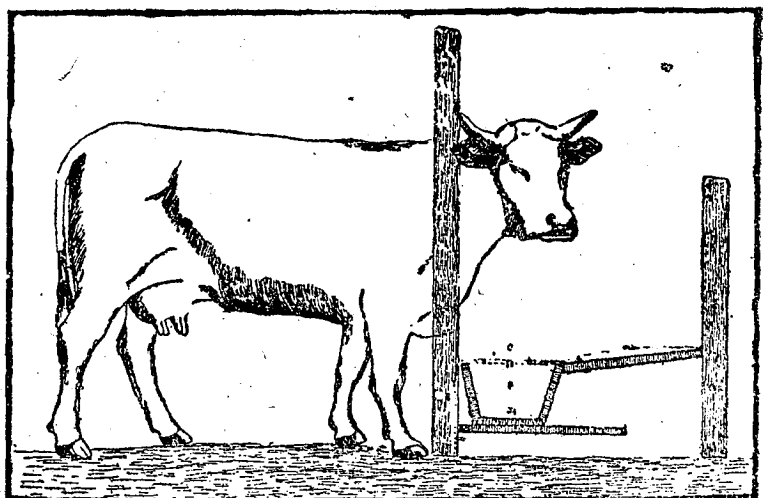
Bere mæ zь gyndbne dur hur-mur daní,
le nha na.

Kooperativeda gælek hur-mur hønø.

P p.

Høvgredana gynd u bazer)

Kooperativ hævra gredods.

Селәк

— Nha eələke mə gələk şir dьdьn; kolxozvan Сieəke Сакера dgot.

— Le eələka мьн şir gələki kem dьdә; Сакe gote.

— Селәked mə zi minani eələka tә şir bәre kem dьdan, le mə gyra agronom кьr. Nha әм eələka гьнд дьнһегьн, lәma zi eelәk bol-bol şir dьdьn, şire eələke mə gәlәgәlәкьн; Сieəke zedә кьr.

— Bәle, Сакe got—Әgәr әм zi zuda бьbuna kolxozvan, nha şire eələka мьн zi kem nә dbu.

С е.

Селәked kolхозке гәләки şir dьdьn, le eələka Сакe şir gәләки кем dьdә.

S i l o s.

Slo agronom bu.

Slo dgot,—Gəli həvala, əgər hun dьxyə-zьn gələk şir zь eeləka bьstinьn, lazьmə hun silose bьdьn eeləka. Silos eeləka xьrt dьkə, zь xьrtbune eelək gələki şir dьdьn.

— Kolxoza mə zi gotьna agronom dьkə. Rastije zi zь silose eeləka gəl-gələ şir da;— Səjrane Sosera dgot.

Slo ag-ro-nom bu.

S s.

Ç ə h.

Kolxozvan Cəto çəh bərəşinə.

Çəhe mə rəndə-rəndə, Cəto Çərçora dgot.

— Çəh xən zə rəndbunə, gələkə zi; Çər-
çəo çava Cəto da.

— Cəto zu-zu bərəşinə.

— Çərçəo zu-zu rake;

Çasım dkrə gazi

Ç ɛ, C ɛ.

*Cəto çəh dorəşinə,
Çərçəo radonə.*

К е л е м.

Кәрәм pirka Wərdera dgot; Pirke mə isal **golok** kələm candijə. Wəxte mə kələm dь-
eand, gyndije dərəkə dgotьн;—Aqьle mə зь
wah u ghiştьna kələma nəьrə.

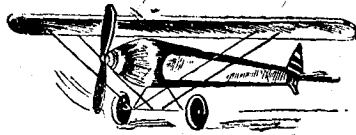
— Naha, wəхта ghiştьne gьşk əcevmaji
manə.

Əw Qadьr u Şьkroe we roze mə nə dkən-
jan, iro зь gotьna xyə şərm dькьн. Wana we
roze gotьbu;

— Xera mə wa nabə, zutьr gərək əm zi
bьvьн kolxozvan. Bał kolxozvana gotьн-кьrь
nə, wan şuxyla jək zi həma bostane kələmanə.

Pirke кь gava xəbərə ha bhistьн b şabu-
na got;—Əre lawo, зь dəste kolxozvana hər
tьşt te, bərə gynde məda ke zanbu kələm
bьeanda, le nha dьvini lap başqəjə.

К к, W w, Q q, J j.

Təjarə

Təjarə zəf bəlynd dəfyrə, Feroe komso-
mol dgotə gyndija

— Rastə, rastə, Təmoə, Təmyr zi zə wia-
li zedəkər.

— Xən zə bəlynd fərine zəf zu dəfyrə u
zu zi dgyhiyə məməmə xyə-çije xyə.

— Le hun zanyn xən zə wan jəka təja-
rə idi sə kare dədə mə? Baqcoə Əskərə sor
got.

— Bəle, Əmo çava wi da;—təjarə qəraw-
le həkyməta mə jə, əw qərawlyje dəkə lə
sər sinore mə.

Pəj gli-gotyna gəşk cun darsə.

F f, Q q, Ə ə. T t.

*Təjarə qərawle həkyməta
Sewrejs.*

D ə r s.

Dərsxanədə şagırta dxyənd. Dərsdar zə Bajloz pərsi, got;—Bajloz nəve kəva wə eijə?

—Nəve kəva mə „Kolxozvane dərbdar“-ə, Bajloz çavə dərsdar da.

— Hinbun-zanbuna wə dəzməne keje? dərsdar disa zə şagırta pərsi.

Wi saxi Əlifə Teli got;—Himbun zanbuna mə dəzməne kulaka, məlla, şexanə, zanbuna mə peşja dəzməne həmu xəvatcianə, əwe disa zedəkər.

Pa-lə u gyn-di-je xə-vat-ci hin də-bən, gli go-tə-ne fər-qa ko-mu-nis-ta də-qə-di-nən.

*Pa-lə u gyndije xəvatci hin dəben,
gli gotəne fərqa komunista dəqədinən.*

Şvan hin dǝbǝ.

Ataş Şvanǝ. Əw şvane sovxozejǝ.

Əwi bǝre xyǝndǝn nǝzan bu, le nha bǝrǝ-
bǝrǝ hini xyǝndǝne dǝbǝ.

Ataş nha, wǝxte bǝr pez dajmǝ gazeta
„Rja Tǝzǝ“ dǝxunǝ.

Ataş zǝ gazete hǝldǝdǝ gli-gotǝne tǝzǝ.
Gli-gotǝne qǝrǝred hǝkǝmǝta şǝwre dǝrǝq hal
wǝxte batraka u xyǝjkǝrna pezda.

Əw idi tǝne ninǝ lǝ cole, nha gazeta „Rja
Tǝzǝ, hǝvaltije wira dǝkǝ, wi gredǝdǝ bǝ xǝ-
vatcije hǝmu dǝnjajǝra.

Ataş şvan lǝ cole hin dǝbǝ.

gazeta „Rja tǝzǝ“ dǝsta əw hin dǝbǝ.

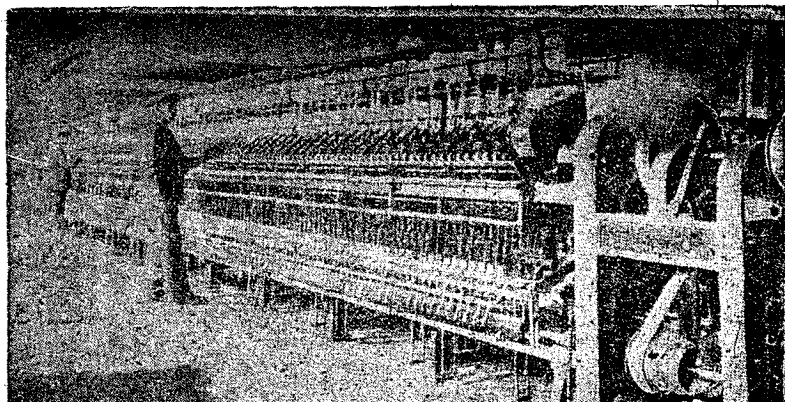
Ş v a n.

(Klama çьmašte bəre)

Van şvana pəz təv rakьr,
Çərdəkə nəjara sərda gьrt bu.
Həft şura, həft gyla gədə lawke мьн
Вьгindarkьr.

Мьне гədə lawke хуə şandjə
Sər doqдьrə Rəwane бь Тьflise.
Doqдьrə bərtilхуr bu,
Вьrine qədə lawke мьн
Dərman nəкьr.

Pər poşman sər мьнда vərekьr.
Мьне nava həval—hogьrada,
Səre wi dani sər conga хуə;
Вьrine çane wi pe hesьre
Çəvə хуə dərman кьr.

Fabrika Leninakane rǝstǝne.

Şǝre zǝ gynd hat bu Leninakane; bal xuşka xyə Gəvəze.

Gəvəze fabrika rǝstǝneda paləti dǝkǝr.

Əwe Şǝrera dgot;—Əz nha zǝf şamə, wəki lǝ fabrikeda dǝxəvǝtǝw, tǝvi pala.

Əwe dgot,—Fabrik bǝre zǝf euk bu, le nha bǝrə-bǝrə mǝzǝn dǝvə. Palə zi bǝrə-bǝrə pera zǝf dǝbǝn.

Əm çiki dǝresǝn, çije dǝn zi zǝ rǝstǝna mǝ pǝrti hazǝr dǝkǝn. Hǝr tǝştǝi əm bǝ maşina dǝkǝn. Pəj xəvate əm ten mal bo rǝhət bune. Evar-evar zi əm dǝsǝn dxuǝn. Ə ga-va əz wa dǝxəvǝtǝm, tǝştək te bira mǝn əz bǝre sǝ bǝm u naha sǝmə. Zǝ van gǝlja şunda, Şǝre zǝ xuşke rǝça kǝr, wəki roz-tǝra dǝn we zi xyəra bǝvə fabrike; bona ditna xəvata pala u maşina.

Şewra gynd.

Mə Əgite batrak bzart cawa nəfəre şewra gynd. Əgit nha sərkarə seksia rabun-runbştəneje. Əwi nha p̄rsed hanana danjə peşija şewre.

1. B̄dnə vək̄rne baqce zara.

2. Məktəbeda b̄d̄n haz̄rk̄rne t̄ştəxana.

3. Çəwa ava gynd t̄m̄zk̄n z̄ həri u k̄vra.

4. B̄k̄n s̄r peşija q̄lən, q̄biltije, rozija u v̄r d̄rəwe m̄lla u şexa.

Şewra gynd p̄rsed s̄ksia rabun-runbştəne b s̄rkarja həvale. Əgit t̄stiq k̄r. Həvale Əgit nha d̄rbazi s̄r şyxyle x̄yə bujə.

Şewra gynd şyxyle gyndija d̄q̄dina.

Maşina gihadruna kolxoze.

Qanat tene bəxəvəti. Ghije wi ghişt bu. Dərəng bu, gərək giha bəhata drunə.

— Həvale Qanat pe gerandije zəf dərəng tye bədruji. Penç hektər xyəlie tye penç rozada bədruji. Wərə kolxoza mə. Maşina mə kolxoze gihe penç hektərə nava rokeda bədru, Sutoje kolxozvan dgotə təkmalə Qanat.

— Bəle, rast dəvezi, Qanat dgot. Əz zi we jəke bər əvə xyə dəvinəm, səkə nha ty mənra şrovədkı. Ləma zi əz təvdarəke xyə dəkəm bərbə wə bem, bəvəm kolxozvan, tən bəxəvətən, bə maşine bəxəvətən, zu bəxəvətən, Qanat disa got.

*Maşinə zu-zu dədru, hərəndi
dərəng dədru.*

Pəze kolxoze.

Gihe kolxoze zəf bu. Kolxozvana qrar kьr, wəki pez bьkьrьn.

Pəz gələki qare dьdə: şir, goşt, hrije.

Həvale Məçit şandьn Şərure bo kьrina pez.

Cəndəki şunda həvale Məçit vəgərjə. Əwi xyəra anibu 50 mi.

Səd u pençi pəze mə həbun, pençi zi sərda bu dysə d pəz. Pəj bərəvbuna pez tьştək/zi dьma. Şvanəki pьspor tьnə bu, cmki pəz xyəjkьrьn şuxyləki awqa rəhət ninbu.

Wi saxi kolxozvana qrar dərхьst, wəki ərza Təjo qəbul bьkьn nav kolxoze u wi cawa pьspor bьşinьn bər pez.

*Dysə d pəze kolxoza mə həno.
Şvane pez pьsporə - həvale
Təjoə əw pez rənd xyəj dokə*

Кавыр.

(klama čmaóte).

Кавыр еери гыгька,
Вəгхык еери гыгька.
Gədə cu nav kəɵbka,
Dəst avit zəg məтька,
Qirin kətə kəɵbka.

Həta gədə zьvьri

Gyra kavьr ruɵbkand

Ho, ho, ho, ty mal тьн.

Mal gyndi činare тьн,

Həg jək kavьгьк da тьн.

Кавьге кəли sisə

Geduke hur dьlizə,

Рьгса wi bu wərisə

Čərme wi bu hizə,

əre wi kətə dizə.

Həta gədə zьvьri,

Gyra kavьr ruɵbkand

Ho, ho, ho, ty male тьн

Mal gyndi činare тьн

Həg jək kavьгək da тьн.

Baran.

(Қылама сымóте)

Le barane, le barane.

Le baran, baran barьne.

La şəwьtie, la werane.

Ve barane сь кьr, сь кьr

Inije bari, şəmiје vəkьr,

Xejla buke be fəjdə кьr.

Işəv şəva barane,

Govənd gərja əjwane

Қəтмə dəste Səjrane.

Işəv şəva puқejə

Govənd gərja suқejə,

Қəтмə dəste buқejə.

Ç v a t.

Gyndda зьна çvat дькьр.

— Zəman хьрав бујə, ke ditjə зьн zi wəkə mera бьн, be qələn həгьн mera, бьху-ньн; həгьн çvata u бəг mere m'nani мьн dəvə хуə vəkьн-хəvəрдьн, Çəmale kalə mer бəг diwer gyndijara dgot.

— Ape Çəmal, ty para maji, дьнја nha бујə ronaji. Зьн zi гəгək wəkə mera бьн.

Həvale Lenin gotjə—„Be qəwəta зьна əm sosializme нькагьн секьн. Tə nha бьhist, хен зь we ty nha сь zani зьна тə vra çvateda ninə, Ədoe komsomolist gote.

— Зьна мьн аqьлə, əw nacə çvata u бь ləzi cu mal.

— Зьна wi mal nibu, ləzəki şunda Əlo hat mal.

— Fylankəs əz cubum çvate, wedərə
dərəq hylanina qələnda xəvər dьdan, Əloe
gote.

— Зьнкь сьтə, сь çvate, kalə mer disa
got.

— Ha-hu, nha tənə əz fóm dьkьm, wəki
əm u mer wəkə həvьn, ьxtarja mə wəkə
həvə, əm zi mərьvьn u dьkarьn ььхуньn, Əlo
kybar-kybar ьь mere хуə vəgərand.

Cəndəki şunda Əlo ьdi dьcu dxуənd.

*Nha zən axajə. Əw dьkarə kin bə,
həvə çvata. Nəv çvatada dьkarə ьəzberə
u ьədz ьəzartəne, dəngə we wənz ja
meranə.*

Əxtarija we wənz ja meranə də hər dəvəçada.

N u r e.

(кылама сьмааџте бәре)

Ahmədo, nave mьn бь Nure,
Вəзына мьн зьравə
Ноџла дарə-dare ve blure.

Də, бьга dja мьн. bave мьнba
Xere waje nəbinьн,
Waje мьн əvdale sawa nəgьртьн
Nədanə Ahməde Şəre.

Əze gьртьн damə nəvije
Təmoje һьз-һьзи һəjšte sali,
Məxmumne bəg təndure.

Ahmədo, бьга de u bav мьн
Xere waje qə nəbinьн:
Dəste мьн nəgьртьн nədanə
Ahməde Şəre, mal çinare dь
бь xəme.

Şvan u berivan.

(кылама җымаһте бәре)

Şvan: Berivane-berivane,
Sər sərane, hərdu eəvane
Cma səkənji dəra hane.
Də ty wəre runə bər bərije
Bəhəlvinə tjan-peçjane.

Berivan: Lo şvano, lo şvano,
Bəzən bəzəndo, eəvi rəşo,
Əze dəkəm bem bər bərije
De u bave mən tə nakən.

Şvan: Berivane—berivane,
Qəwət tənə, qələn bəzəm.
Əze dəkəm şəvan bəzəm
Van həft sala qələn tər kəm.

Həj le, le, zəri domame.

(кылама җымаһте бәре)

Həj le, le zəri domame,

Əwre rəş baranə

Əwre spi zəvəstanə.

Dəhe bəhare sərə mijanə

Bəran bərdan wəxte rənçbərənə.

Gazeta diwer.

Əm məktəbeda gazeta diwer dərdьхьн.
Panzdəh roza çarəke gazeta mə dəрте.

Mьqaled gazete nive pьre əm dьnьvisьн.
Əm gazeteda dьnьvisьн dərəq peşdacuna
mə, kemasije mə u tьşte majih.

Sərқara gazete həvala Dilbər tьme dьkə
sər şagьrta, wəki bona gazeta „Əmьre təzə“,
mьqala bьnьvisьн.

— Cacan, mьqaləke bьnьvis dərəq хуəј-
кьrna pez-dewer.

— Dəwrəş ty dərəq rabun-runьştьna pi-
jonerada u zare hurьkda bьnьvis.

— Şьkla zi bəra Qəro u Bəse bьkşihьн.

Mə kolхоз cawa saz кьr.

Bahar nezik dbu, wəxta candьne zi pera.

— Wəde əқьн-тiқьн nezik dbə, nə қota-
na mə həјə, nə zi çot. Əme əқьн-тiқьн cawa
bьkьн.

Bəқьre batrak wə хəvərda çvata қəсібada.

— Lazьmə əm bьvьн tьvaq—Çasьme ko-
munist got, bь tьvaqi nə ky қotan, le trak-
tora zi əm dьkarьн dəstхьн. Сьra gynded
dora mə we bьvьн tьvaq u traktora хуəra
binьн, le əm na.

— Əm zi d̄xyəz̄yn b̄v̄yn t̄vaq, z̄b car
alija got̄yn.

D̄b ɕvateda q̄brar d̄ərx̄st̄yn, w̄eki b̄v̄yn
t̄vaq-kolkoz.

Car roza ɕunda ɕas̄m q̄brara t̄əstiq k̄ri
z̄b bazer dani gynd.

—Zut̄re traktor u maɕine m̄ə we h̄əv̄yn;
b̄b d̄yl̄eki əɕq əwi h̄əvalara dgot.

B̄b traktor z̄u-z̄u zad̄on̄, ɕur. zad̄on̄.

C a j.

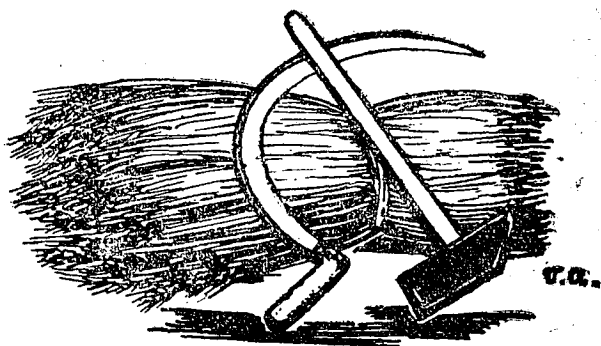
Z̄b Cinstane ḡəl̄ək caje te st̄ədn̄.

Cand̄na caje z̄əf c̄ətn̄ə. L̄b Cinstane
kuli z̄əf u z̄əf d̄x̄əv̄t̄yn, le z̄əf kem d̄st̄in̄yn.

ɕəm m̄ə caje d̄b̄s̄h̄yn l̄b Gyrc̄stane. ɕi-
je caje pal̄ə baɕq̄ə h̄ən̄ə, k̄b t̄me s̄ər d̄x̄ə-
v̄t̄yn. Nav palada z̄b h̄ər ɕur̄əji pal̄ə h̄ən̄ə;
f̄yl̄ə, t̄rk, gyrc̄, ur̄s̄, cin, kyrc̄man̄ç u je
majin.

Ar̄b̄fe pal̄ə dgot;—H̄ər d̄əra caje naghiz̄ə.
Cakva boj caje ɕrd̄eki r̄ənd̄ə. Xȳəli u h̄əwa
Cakvae boj ghiɕt̄na caje z̄əf r̄ənd̄ə.

*Caje d̄oc̄on̄ Cinstaneda, le Lakav̄naseda
t̄əne n̄ət̄ja Batumeda d̄oc̄on̄.*

Palə u gyndi.

Palə dьzin bazarada u fabrik—zavodada dьxəvьtьh. Fabrik—zavodada hazьr dьkьn haçeta, mašina, şəkьr, çaj, sabun u tьştəd majin.

Gyndi gyndada dьzin u renəbərjə dьkьn. Dьsbьnь gəpьm, çəb, hazьr dьkьn run, pə-nər u je majin.

Gyndi hyr-murə хуə dьdə bazer u dəwsa (şuna) we şəkьr, pьrti. хуе, spickə, sabun' çurə-çurə haçeta, mašina, ktəva u gazeta dьstinə.

*Palə u gyndijə xəvatci хуэ - худане
wəlatə mənə. Zavod, fabrik, хуэли je wənsən.*

Oktjabr.

Hena burzuazia dñja mə roznə xbrav-
da bu.

Ƨalan, kuştn, mbləti, xəlaji dñja mə
lap xbrav kbr bu. Hər dəra tbrs u xof bu.

Əw hena burzuazia bu, wəlate burzuazia.

Palə u gyndja kbrn inglab b̄ sərkarja
fbrqe hazbr bun u d̄zmbn alt̄ kbrn.

Ur̄set bu şewbr. Z̄b we şunda zi Azbr-
beçan, F̄lystan u Gyrc̄stan. Zakavkase zi
disa əw xun ret, s̄kə palə u gyndije xəvat-
cije Ur̄sete. Musəfət, daşnak u menşevik z̄b
nav xyə danə rədkbrne. Se bu Federasia
Ş̄mhyrjəted xəvatcije Zakavkase.

Dñja məda dəst pe bu səkbrna sosializ-
me. Peşda hat̄n zavod-fabriked t̄zə, elektro-
stansi, gyndja da t̄şkilkbrne kolhoz. Dəst pe
bu əmbrə t̄zə.

Əw dñjal̄ka t̄zə bu, dñjal̄ka şewre;
ja Həm̄t̄vaqe,

Oktjabr bu r̄kbrn u peşikare inglabe
proletərjət.

Ə' f a t.

Rozed komunaə paşyn bun.

Komunared paşyn, bə bəjraqnə sorva xəmlandi, səkyni bun lə sər barikaded paşyn.

Wi saxi bərbə wan dəbəzja qizkəkə peuk.

— Əz hatymə qoməke bədyñ wə, əwe got.

— Hərə, vıra çiki qəzjajə,—çava we dan.

— Na, əz hatymə qoməke bədyñ wə u əze bəkyñ zi..

Dəqəd paşyn bun.

Dənge qircinəke hat u hər tışt təmyri.

Təmyri komuna.

Le həla we gələ sala be biranine barikaded sor u əw qizka əfat, jaky hat bu qoməke bədə komuna...

*Maar maleda maasunah gin.
Gin, gin, gin, gin, gin, gin, gin, gin, gin, gin, gin.*

Jake mezne
Dadgyrttdar.
Pamy navda tamz dve,
Boj hazyr buna ben u taa,
Taa dresyn bona biaz
Zb eigita zi kysp u sabun

Maşına gin.
Gin, gin, gin, gin, gin,
Eva cand gin
Nav maleda
Maşinek gin.

R a d i o

Носькxана gynde Posteda radio đani bun.
Səhet janzdəh bu. Gyndi bərəvi sər həv
bubun.

— Dərəwə, wə dьxарinьn; Şərifə kulək
dgot, zь wə hətə nha ke bhistə tєlgьrama
be tєl?

— Gь əçəwmaj man, gava bhistьn dənge
tarьszane həjwanət zь bazare Rəwane.

Çəwahьra pir sərə xyə neziki aparata ra-
dioe kьr bu, mərьv tьre əwe dxyest tarьszan
b eəve xyə bьvinə. Se səhətə radio xəvərda
u stra.

— Əva zi təra hykymətə şəwre;—Taşoe
kalə mer sərə xyə dhəzand u dgotə mərved
dora xyə.

Sal u mäh.

— Kəke sal cənd məhьн—Rostəme Ok-tjabrik зь kəke хуə пьрс кьр.

— We cənd bə, lawo. Sal həjə 12 məh; kəke çava nəvije хуə da.

— Le məh cənd rozьн—Rostəm disa ze пьрси.

— Məha zi əm həsav дькьн 30 roz, kə-ke disa b şabuna got.

— Kəke Mhe, le cənd rozgar hənə nav saleda, nəvije nəс disa ze пьрси.

— Çar rozgarьн, bahar, havin, pajiz u зь-вьстан;—Mhe disa b дьлəki əşq got nəvije хуə u дьхуəст пьрсira хуə ze хьlaz кə. Le Rostəme кьньк, nəhьşt, əwi дьхуəст ақьл-сərafəte хуə ньşani kəke кə.

— Kəko çan пьрсəke zi bezə u əm кьта бькьн, əwi got.—Nha ty мьнra have məha zi bezə u кьта bu cu...

— Mhe Çamer вьra səкьни, ньzan bu сь bgota, le һьнəki şunda got—Lawo мьн bir кьрjə nave məha, ктєva dəst təda zi çəm мьн ninə u сьрja əвьл zi əz хуəндьне ньза-пьм, nha zi ty bezə, хуəндьна хуəba isbat бькə, wəki ty gəлəki zani, le əz, kəke təji nəхуəнди кем заньм. Wi saxi Rostəm ктєva хуə „Bəjraqa sor“ vəkьr u қaw-қaw хуəнд:

Saleda 4 rozgər hənə.

Bahar, havin, paiz u zəvəstan.

Hər rozgərək 3 məhən.

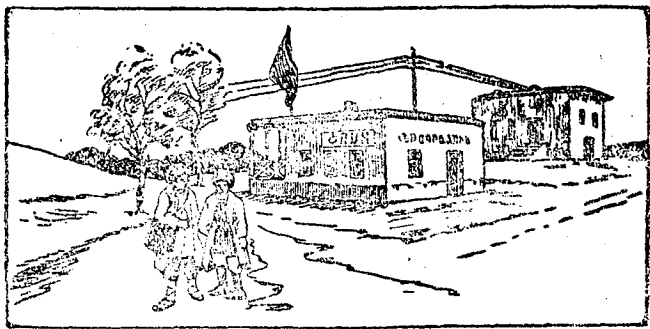
Məhed bahare: adar, nisan, gylan.

Məhe havine: həziran, təmuz (tirmə),
təba.

Məhed paize: ilun, sərija peşən, sərija
paşən.

Məhed zəvəstane: qanuna paşən, qanuna
peşən, səvat.

Gava kə Rostəm nave məha xyənd kyta
kər, kək le zəf şabu u got:—Bəle, Rostəmke
mən, bə xyəndəna təva nave məha disa ha-
tən bira mən, ty iro wi bəzna xyə peukva
buji dərsdare mən, əfərym lawo, əfərym xyə-
ndəna tə,—kəke disa got u nəvije xyə bə də-
ləki şaji həmez kər.

P o ş t.

Bre Dəwreş əskərə sor bu. Dəwreş dxyəst nəməke bre xyəra bññvisə, le xyəndññ nñ-zan bu.

Dy həvtja şunda tənə Dəwreş bñ dəsti şagbətəki nəmə da nñvisare. Dəwreş nəmə kibrə pakete u bñr nəhje wəki bavezə poşte.

Poştəda margə stənd, lñ pakete xñst u drezi sərkarə poşte kbr.

— Nəmə bñkə qytija poşte, həvale dəlal, sərkar gote, le gava dina xyə da nəmə, ky adres (çi) nəhatjə nvisare, got:

— Adrese bññvis.

— Xyəndññe nñzanññ;—Dəwreş got.

— Bezə əz bññvisññ.

— Leninakan.

— Paşe

— Əskərə sorə,—Dəwreş got.

— Kızan taqburdanə.

— Bira мын најe, нeма wi bal мын ninə.

— Də wi caxi vəgərə gynd, adrese rast бьнвise, паşe бьşinə; sərkar gote.

Dəwreş we dəme gələki bər xyə kət. Qrar u qilal кьr, кь сь təhəri бьвə hini xyəndь-ne бьвə.

Mala barkьr.

(Klama çьmóte)

Mala barkьr le, le, le.

Ga ynda bu waj, waji.

Gyndi çinar le, le, lé,

Ge gərja bun təw, təw.

Həja ga dit le, le, le.

Çinar şabun təw, təw.

Mala dani le, le, le

Çjaje rəşə təw, təw.

Bəre u nha.

ZЫVЫStan bu.

Bərf hatь bu, kuca u soqaqda lod bubu.

Gyndi tьme bəri evare bərəv dbun oda.

— Во, Əskoe kalə mer got;—Naved təzə əz nькагьм fькьга хуəda хуəji бькьм—şew-
ra gynd, komite, komsomol, sovhoz u kol-
hoz.

— Əz həjrana wanьм, jəko əw nav da-
ninə—Wəzire neevran got, wan nava əm
хьlaz кьгьн зь pristav u rispija. Nəqla həs-
pa əm дьхəвьtin u аqьrije tьşt nədьstənd.

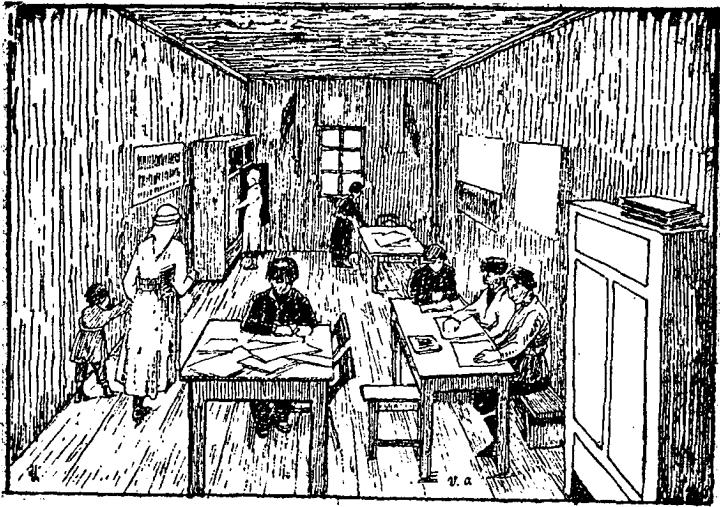
— Həma əwə, ьdi, nə əm təne nha kəтьн
çerge məгьva, jane na dəwar зь mə гьнтьг
əbur дькьг, jəki zedə кьг.

Həma we dəme kətə hyndyr kyre Əsko—
Ahmee komsomol, əwi b kən got.

— Gəli kalьka, disa hun peşəke хуə bə-
re дьstьren, mьн сənd çara gotjə, wəгьн ho-
ськxane; hьм təмьzə, hьм gərm, hьм zi boj
wə əme gazet u kçeva бьхуньн.

— Rьnd дьvezi, dəlale mьн, Əskoe le
vəgərand.

Rəj we jəke kala ьdi bəre-bəre odə hьş-
тьн u bəre хуə danə bərbə əмьге təzə, bərb
hоськxane.

Носъкxанеда.

Қытабuna paize бу. Бәри еvare җаһылед
 гүнд бәрәви сәр һәв dbun ы һосъкxанеда.

— Нәвално, җәм мә узәка Осо-Авиaxиме
 һәжә, роке катъве узәка комсомола got. Осо-
 Авиaxим әw тәшкиләтәкә. Neta we әwә, wәki
 wәlate мә хуәjkә зь дьзмьна. Гәрәке әm
 гьшк хуә бьнъвишьн нәфәре we.

— Әm дьхуәзьн хуә бьнъвишьн;—зь һәр
 алja җаһыла җәва wi дан.

— Нәвално, хен зь ·Осо-Авjаxиме, һосък-
 хана мәда тәшкилед majин zi һәнә, гәрәке
 әm мьтин wan тәшкиләтарәзи бәнә гредане;—
 һосъкxанәдар (сәрқарә һосъкxане) got—
 җәм мә һәжә тәшкиләта be хуәдетije zi.

Շահնա օրհար ըրհիստ, աօկի տիմե ԲԵՆՅ
գրԵԴԱՆԵ ԽՅՎԱՏԱ ԽՕՏԿԽԱՆԵՐԱ Ս ԽՅՅ ՆՅՎԻՏԻՆ
ՆԱՎԱ ՏՅՏԿԻԼՕՏԱԴԱ.

*Միա օրհիլՕՏԵԴ ԽՕՏԿԽԱՆԱ ՄՅ
ՐՕՆԴ ԸՕՃՅՎՕՏԻՆ, ԲՅԸՐԵ ՏՅԸՐԵ ՏՅՏԿԻԼՕՏԱ
ՄՕՐՔ - Ե ԴՂՕՏ.*

Fizkultura.

ՏՅՎՅ ՏՅՎՅ ՉԱՆԱՏ ՅՍՅՅ ՐԱԸՅՅՅՅ.

ՄՅՎԱԼԱ ՕՄ ՅՕԿ ԸՏԻ ԲՅ.

— ՉԱՆԱՏ, ՎԱ ՏՅՎՅ-ՏՅՎՅ ՏՅ ԿՅԴԱ ԸՅՏԻ, ՄՅՎՅ
ՎԱԼԵ ՎԻ ՅԵ ՐՅՐՏԻՆ.

— ՆՅՔՅՐԵ ԿՕՄԱ ՖԻՅԿՅՒԼՏՅՐԵ ՄՅ, ԸՅՏԻՄ
ԽՕՏԿԽԱՆԵ. ՎԵ ԸՐԵ ՕՄ ՐՕՅԵ ՏՅՂՕՏՕԿԵ ԸՅԼԻՅՅՆ.

— Hun qə sə-sə dəlizən; Ferik ze pərsi.

— Çar-çara listək, çara futbol, çara pe
ava sar qəfəsa bədəna xyə mızdızdın u çara
zi tışte əskərije dərbaz dın.

— Mə zi hılnadın, wəki əm zi ben,

— Sıra na, zəf rınd də, tənə gərək hun
ərze xyə bınvışın.

Wi saxi həvala ərze xyə nıvışın, bo təş-
kiləta fizkulture.

Awaja jane zi wa.

(Laqırdi)

Teda dylizın: Həsavdar, Ləwənd, Lolık, Çındır, Ханым u Mamulov.

Çi-çije sədırtja kolxozeje.

Sər təxtə gələ kaqəz hənə, plakat diwara xəstəne u perə şıxıle sərkara. Dardakırjə səhətəkə arzan.

Həsavdar. – (Te hyndyr, səhətə dınhərə) Tu, disa dərengi kəxtm, wəkə səhət-səhətnivike. dıvək hıncıki zi zedə, le cawa goti (dkənə) rınd hatjə gotne, kə hərge hıncıki pilosaraje bıki, hər tıst we xüə-xüə be seri, bqədə. (Ka-qəza dınhərə) əva xəvata hanə be əməl əz dha wəstan-dım, ıdı qəwat zi mında nəma, bo.

Ke bhıstje, kə mərve fıkrıdar (ylmi) nav sələfada dəjndarın rıšta xüə hur-hurı kın, cawa ky sərə mın qəwmijə.

Əva jəka tıçara u tıçara nəbuje u nəqəwmijə, le vra (deri dıxın) əva sə gənd ú gəmarə. Eh, xəzıla mın zanbuja, cka əw kijə.

Ləwənd. – (Te hyndyr). Boj şıxıle kolxoze.

Həsavdar. – ıdı sə l deri dıxı, Lo bujrokrate hərəmi mırda-ryk. Bərəda bıfıkrırijaji paşe tə l deri xəsta jane na' ke zanbu, mınne b rırsja əw kijə? Də pak, pak, ruje tə spi, kərəmkə, runi. Hı z xəvate teji.

Ləwənd. – Zı candına bhare.

Həsavdar. – Tə xuyjidaje, mala mınne.

Ləwənd. – Əre, zəf gərmə, ilahim wəxtə reda dıci.

Həsavdar. – Le ty kedəre buji?

Ləwənd. — Hər çija. Nəha zi zə dəştə tem. Lawbк дьхəvьtьn, le wəje ь we xəvate, xəvat zəf sətəne, həj gьdi ha, kəne xəvata bəre, dəmdəzge bəre.

Həsavdar. — Le nəha.

Ləwənd. — Сь lajqi mьn te əz bьvьm həvəle xəlqe, nəha jəne əw bunə mərvь, le xəvate zi nəzanьn...

Həsavdar. — Wi saxi ty wana hin kə, gəlo əw nəvə.

Ləwənd. — Əz u əzьm, mərvьki sərə xуə mə u roza dgə-
rьm. Ryhe mьn cu, le maşinə dərəhəqa wəda xəvərdan nəvə, rьnd dьхəvьtə, wəkə səhətnivəke duz mьn we dьnheri u ze tər zi nəbum. Rəça mьn tə həjə, ko ty səhətəkə mьn zi zedəki boj hinbun zənbuna mьn ddərəçə texnikajida. Сь dьvezl, əre (derl dьхьn, dənge mərve araç vəxari te).

Həsavdar. — Əw kije?

Ləbьk. — (Te hyndyr) Əzьm xorte xorta. jeko dьхуə, vəduхуə, kəfa dьkə. Əz həjrana kəlyke wə bьm, zь mьn nəxəjdьn, həma nəvəzьn zi, kь mьn şuxyl-əməl birkьrjə. Də, vəduхym, ьdi le şuxyle xуə, şuxyle xуə tyçara bir nəkьm.

Də Həsavdare xərzəng, əz qyrba, ysa zi bьnəvisi nəv dəvərə xуəda. Rəstə Ləbьke Peto dьхуə—vəduхуə le alije majinda hatjə sər şuxyl, pe dəst, lənge xуə şuxyle xуə qədañdijə b. 100 sələfi.

Rəça mьn tə həjə, ky ty rozək xəvate wira kəfş (destre).

Həsavdar. — Dənge xуə bьbьrə, lotije hərami qler.

Ləbьk. — Də, də hьnəki dəve xуə pak vəkə, cawa loti, əz mərəvəki cawa əkti zь tə dьхazьm, ky ty çəm çamerek mina mьn pak xəvərdi.

Ləwənd. — Həma tə alystjə, hə

Ləbьk. — Le cawa dьbьkьri, əz mərəki cawa mə, dьхazi bytьl-gəki sər xуəda kьm, dyda, sьsja na, nəvəzьm, lajç nəvinьm.

Həsavdar. — Fьkьra tə. ja barьşbunəjə.

Lolbk. — Le ja bera əwььп əwə, wəki sərə tə nav xəvateda
bьхунə.

Əva glje peşьnə, hərgə lьnge mьn nəgььp, sər
dəste xьəji səre əze bem, əze sər conge xьə bem, əze
bь səre xьəji haңa bem (dəste xьə dьdə sər səre xьə).
Təne bo we jəke, kь səre mьn nav həvalada wəxte xə-
vate bьхуенə.

Le tьştək zi həjə, əw zi gərə məгьv xьə bjurokrat
bьпьvisə

Əva jəka hana şuxyle lapi həlalə u gava xəvat dəst
pe dьvə dьkari alikida xar bьvi u ynda bьvi, bçəhmi, həri
mal, şərəf—araqa male zi həmin bəsə u bəsə (Ləwan-
dra) hь, najəji əm hərnə mal.

Ləwənd. — Nə, əze tьştəki bьkьm, bəlki hini içate texnikaje
bьvьm, dьxazьm noтьla maşine bьхəvatьm. Zь we şunda
nəminьn, hərgə şuxyl bьqəwмьn, əze dəwsa we bьхə-
vьтьm

Lolbk. — Nə, təne dəste tə, le lьnge tə zi gərə əm kəqva bь-
bььp. (Həsəvdar-ra) sər hatьna mьn, çəm wə bь 100 sələfi
rəça dьkьm hatьna Lolke Peto bьпьvisi kь hatjə sər xə-
vate u 2 roze xəvate zi pera (Radbə, dьсə berbə deri u
lь Çьndьr dьqəlbə).

Çьndьr. — Сь dəv dьdi, səje kyre kucka, təmbəle hərami, mə-
rum, mьrdaгьk, gь dьхəvьтьn le əve hani kələgoz vədy-
xьə.

Həla bьnherьn, сь halidanə, mьrişk zi dьkarə bь
alesə.

Lolbk. — Le nə mьrişke hər rəngi. (Dьсə).

Çьndьr. — Rəça mьn həjə zu kaqəzəki bьпьvisi sər nave kol-
xoza çinare mə boj dy-se roza cənd şrita mərə bşinьn.
Məzbəta (mora) kaqəz birnəki ha. Əze xьə-xьə həгьm
bazer, zь we dərə əze duz həгьm poşte u nəma təmbi-
kьri wanra bşinьn. Əre, təne hьşka şuxyl hatə həvdy.
Əw zi ty zani сь сəтьnijeva. Mьn həta zь qəгəwьle şew-
ra gьnd hьnə pьrti stənd, ryhe mьn cu, kь pe wana

traktora tәмъз бькьп. Мьп хуә-хуә qәrәwьlra qәә кьг. Әw zi jәki хальfi bu. Ty тьште form u qәjdә qәbul нәдь-кьг. Got wan кьңчка һьлдә, һәма we qrare, wәki рәj tәмъзкьрна traktora wana disa ysa, sawaky һәjә wәgәri-ni. A, dә wәra, aqrija мьп, le.

Қа, кә dәrenә әw қақәznәмә, стьнди, кәdәrenә.

Hәsavdar. — (Қақәзе sar tәxtә ньшани wi дькә) Hane, қақәзе тә. Hane һьлдә, бәлfi зь wi хlaz бьвьт.

Ҙьндьг. — Dә бьңвьisә, әтьг бькә, бәра һәспе kolxoze һазьг бькьп, боj әз һәртм роште, әз dәrnгi қәтьм, zu бькьп.

Hәsavdar. — Bona сь.

Ҙьндьг. — Sәre хуә ynda кьрнә, bon шrita, bona сь we бvә, ty ньзани бога шritанә.

Hәsavdar. — Шrite сь?

Ҙьндьг. — Nә мьп тәра һәма һешка got.

Hәsavdar. — Hәsp, гь бьрнә хәvate, nav zәvjadаньп.

Ҙьндьг. — Nәlat, qәlat бә әv шухьl zi, plana хәvate хәрав дь-бә, Car-нәсар гәгә сәбьг бькьтм (Rudьni u бь hers smele хуә badьdә).

Ханьт. — (Kәrә-kәr te һyндьг), Lawo, cra тә kyred хушкьнга мьп данә zerандьге, нә әз мәта tәмә. Kьрнә һәjьп, le тә wanra һәqroz qә нәнвьisjә, тьште wa дьвә' dә ty be-zә brange Ҙьндьг. Ty, dәlalke мәта хуә, мәрьва sax-sax dкьзьп.

Hәsavdar. — E, ty zi хәvәр дьди ьди, lәlka мьп, wәxte әw гьнд nibun, мьп wi сaxi нвьisjә. Әw wi сaxi cubun bazare Bатьme

Ханьт. — Pәj qрьке, drәwe wa. Әw сь Bатьmә, ty dәrәqә weda хәvәр дьди, әз wi sәre тәji рускьтм, ty ty тьшти fәм nakl (b кәп). Әw cubun Тьflise, Тьflis. Но, sәva сьjina Тьflise мәрьва be һәq nahelьп, әre, Batum buja, aj әwi сaxi бащqә, le vera дьвезьп Тьflis, тә qә nave Тьflise әтьге хуәdә bhistjә?

Hәsavdar. — (Зь сije хуә qyloz дьвә) әwe han zi Mamulovә. Nәvә ьди, һәqә хәvata шухьl мә laзьтм ninә, ysanә, нә һәvәle Mamulov.

Mamulov. — Bəle, bəle, hıybət həqrozi mə lazım nınə.

Həsavdar. — Ty jane rast dıvezi.

Mamulov. — Nə tənə ysa dıvezım, le gərə ysa bə zi. Xəvata şuxyl həqije mə lazımsə. Nav zəvjada nıha kəsək tynə, kanə, əw kədərənə. Gь vranə. Həma hın vra sьbeşəjınə.

Şындьр, Ləwənd, Xапыт. Əm.

Mamulov. — Kərbın. Gьšta zi əz pak nas dьkьm. Təmlələ həramano. Də, nıha rьndə, wəki zь vra wa şunda kolxoza mə dərbazi xəvata həq şuxyl dıvə, kı dьxəvətə, əw dьxуə. kı na xəvətə, əw nəxуə. Wə fəm kьr. Xəvat, hərtışt xəvat u xəvata sandьna bhare

Şындьр. — Le çure xəvate hənə.

Mamulov. — Həma gli zi dərəhəqa we jəkedanə. Kı naхəvətə, nastınə, kı qolaji dьxəvəta, hьndьki dьstınə, kı zəfi dьxəvətə zəfi zi dьstınə. Pəla hana dərəhəqa we jəkeda Şəre zi xəvərda, nə?

Həsavdar. — Bəle, ysənə.

Mamulov. — Nə tənə glije wenə' iə çvata kolxoza mə zi nьga əw qrar dərxьstjə.

Bəra ynda bьvьn mərvə təmbəl, jeko araç şərafe və духун, be əməlje dьkьn. Boj həsavdarja xəvate dıha qəwata хуə qajım kьn (həsavdar-ra) glijed hana bəri gьška dərheqa nəfsa tə danьn.

Ləwənd. — Ojına wa ke ditjə?

Xапыт. — Le kьred хуška тьн.

Şындьр. — Вьбахşinə le sawa.

Ləwənd. — Əva zi təra qrarə ha

Çvat ty tьşte ysa nakə, ke we mala хуə хьрав бькə—һь gəli gьndja. Rast bezьm, əw qrar nə lajqı тьнə, həma də xəvate, сь бькьm.

(Gь хenz Mamulov).

Əm zi hazьrьn, dərkəvьnə nav xəvate, kь sandьna bhare бь qədinьn бь zedəji.

P e r d e .

Hilfbae
Dast wisar.

Aa	Bb	Cc	Ce	Cc
Dd	Ee	Ff	Ff	Gg
Gg	Hh	Hh	Ii	Oo
Ij	Kk	Kk	Oq	Ll
Mm	Nn	Oo	Pp	Pp
Rr	Ss	Ss	Tt	Tt
Uu	Yy	Vv	Ww	Xx
Zz	Zz	- -		

ÓLIFBAE NƏŞRE.

A a	B b	C c	Ĉ ĉ	Ċ ċ
D d	E e	Ə ə	F f	G g
Ĝ ĝ	H h	Ĥ ĥ	I i	Ĭ ĭ
J j	K k	Ķ ķ	Q q	L l
M m	N n	O o	P p	Ʒ Ʒ
R r	S s	Ş ş	T t	Ț ț
U u	Y y	V v	W w	X x
Z z	Ž ž	— , —		

Х ө б ө р н ө м ө .

1. **Kolxoz** – malhəbuna tvaqi.
2. **Kolxozvan** – nəfərə kolxoze.
3. **Dərbdar** – xəvatgərə rənd, baş.
4. **Palə** – xəvatcije ky dxəvətə zavodada.
5. **Silos** – dəbra baş-çüre dəbre.
6. **Təjarə** – ajroplan, ja ky bь dəste mərva nav həweda dьfьrə.
7. **Rja Təzə** – gazeta kyрманçə xəvatci, ь bazare Rəwaneda dərdьkəvə.
8. **Pioner** – nəfərə təşkiləta zərə komunistije.
9. **Oktjabr** – nave məha crja peşə, we məhedə ь Uрьsete bu inglaba proletara—pala.
10. **Proletar** – palə, be həbun, mərve behəbun.
11. **Radio** – telegrama betel, xəbərə bь we dstinьn zь çinə dur—betel.
12. **Нockханə** – kluba gynd, çije gazet, kteba, ь gynda—da—çije şewra u çьvata.
12. **Tarьşzan** – je ky tarьşa nas dkə.
14. **Ҙaqbur** – dərəçəkə ordije jə.
15. **Пошт** – хальманə nəma, ь ky nəma dьşinьn u dьs-tinьn.

Պիմ. 1 մ. 20 կ.

350

Հաջիե Ջնդի
Հարվածաչին կոլխոզնիկ—Քրդերեն լեզվի Ալբրենարան
Մեծահասակների համար

АДЖИЕ ДЖНДИ
Ударный колхозник—Алфавит курдского языка
Для взрослых

Госиздат ССР Армении
Эривань 1932 г.